

Підсумкова контрольна робота з предмета «Українська мова»
9 клас

Частина I. Тестування

1. Пунктуаційну помилку допущено

- А Настане день, обтяжений плодами.
- Б За підручниками схилилися русяві, чорняві і біляві голівки.
- В Цвітуть картоплі і мак по них цвіте.
- Г Працював він так само, як і всі.

2. Двокрапку треба поставити, якщо до частини «Люблю теплу весняну пору....» додати фрагмент рядка

- А ...коли з-під снігу виглядають перші блакитні проліски.
- Б ...кидаю всі невідкладні справи та йду в поля далекі.
- В ...час пробудження природи від тривалого сну.
- Г ...у цей час народжуються нові потаємні мрії та сподівання.

3. Перед однорідними членами речення треба ставити двокрапку, а після них – тире в реченні (розділові знаки пропущено)

- А Усі дерева дуби клени сосни є предметом зацікавлення ботаніків.
- Б Усе його цікавило а саме дорога ліс окопи під лісом.
- В Все повторялось і краса й потворність.
- Г Поля ліси голубе небо все викликає в мене радість.

4. Непоширену обставину НЕ треба відокремлювати комами в реченні (розділові знаки пропущено)

- А Учень не зрозумівши запитав ще раз.
- Б Зробивши не кажи що не робив.
- В Вона сиділа замислившись.
- Г Не піймавши не кажи що злодій.

5. Доберіть приклад до кожного випадку вживання тире

1 тире при відокремленій прикладці	А Стоїть на пагорбі в житах старий вітряк – дубовий птах.
2 тире в реченні з однорідними членами	Б Дівчина внесла букет польових квітів – до цього похмура кімната враз ожила.
3 тире між підметом і присудком	В Зацвіла тендітно-біла конвалія в гаю, а сонячно-тремтливі кульбабки – біля ставу.
4 тире в неповному реченні	Г Любов – це справді неодмінна супутниця буття людського.
	Д Усі квіти: соняхи, ромашки, кульбабки – тягнуться до нашого життєдайного світила.

6. Кому не треба ставити між частинами складносурядного речення (розділові знаки пропущено)

- А То крякне крук то коник заірже.
- Б Моєму серцю снишся ти а морю сняться урагани.
- В О котрій годині збираємося і куди поїдемо?
- Г Я йду і одуд стежкою іде моїх полів маленький чичероне.

7. Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)

За Дніпром з'явилась чарівна, (1) невимовно чудова панорама Києва. На високих горах скрізь стояли церкви, (2) дзвіниці, (3) неначе свічі палали проти ясного сонця золотими верхами. Саме проти них стояла Лавра, (4) обведена білими мурованими стінами, (5) і лисніла золотими верхами й хрестами. А там далі, (6) на північ, (7) на високому шпилі стояла Андріївська церква.

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків у рядку

А кома 1 - при відокремленому означенні

Б кома 2 – при однорідних членах речення

В кома 3 – між частинами складного речення, що поєднані підрядним зв'язком

Г коми 4,5 – при відокремленому означенні

Д коми 6,7 – при відокремленій обставині

8. Доберіть умову вживання тире до кожного прикладу речення

1 Слово – срібло, мовчання – золото. А тире при відокремленій прикладці

2 Грім розколов небо – і вдарила блискавка. Б тире в складносурядному реченні

3 Дай язика волю – заведе в неволю. В тире в складному безсполучниковому реченні

4 Бджоли радіють цвіту, а люди – літу. Г тире між підметом і присудком
Д тире на місці пропущеного члена

9. Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)

Якби Сивоок міг сказати про свій ляк Родимові, (1) може б, (2) відігнав побоювання, (3) але, (4) привчений дідом до мовчазності, (5) він переносив свої страхи сам, (6) не ділячись ними ні з ким. (7)

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків у рядку

А кома 1, 2 – при вставному слові

Б кома 3 – між частинами складного речення, що поєднані підрядним зв'язком

В коми 4, 5 – при відокремленому означенні

Г кома 6 – при відокремленій обставині

Д крапка 7 – у кінці неокличного й розповідного речення

10. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А Коли мама Ілона Маска переїхала з дітьми до Канади, їй довелося працювати і вдень і вночі.

Б До речі, жінка ніколи не набридала дітям нудними повчаннями щодо навчання й роботи.

В Вона намагалася бути для родини прикладом в усьому, хоча тепер зауважує, що успіх дітей - лише їхня заслуга.

Г Мати зрідка допомагала дітям, не маючи вільного часу і тому вони досягли всього самостійно.

11. Доберіть приклад до кожного випадку вживання розділового знаку

1	кома	в	А Між зеленими садами, між сірими стінами безсполучниковому реченні
---	------	---	---

2 кома в складнопідрядному реченні	Б Уткнувшись у тепло долин, вітер спросоння погойдував чорні тополі.
3 кома в складносурядному реченні	В Яра пшениця була молода й висока, а горді соняшники стояли ще вищі.
4 кома при відокремленій обставині	Г Десь скрадливо скрипнула хвіртка, насмішливо обіззався дівочий голос.
	Д У плесі ворушилися затонулі тіні хат, на яких сторч головою дрімали лелеки.

12. НЕПРАВИЛЬНО розставлено розділові знаки при прямій мові в реченні

А Г. Сковорода наводить слова Плутарха: «Дружба...зменшує страждання».

Б «Духовне життя нації,— вважає Г. Лозко,— цілком залежить від здоров'я кожної особистості».

В Народна мудрість говорить: «Не потрібен і клад, коли в сім'ї лад».

Г «Ваша усмішка – це посланець вашої доброї волі,- пише Д. Карнегі і продовжує: - Ваша усмішка – ніби сонце, що пробивається крізь хмари».

Д «Правильно мислити – означає створювати,» — читаємо в книзі.

Частина II. Есе

Напишіть міркування на одну із запропонованих тем (за вибором учня/учениці)

1. «Долі не обирають... Її приймають - яка вона вже не є. А коли не приймають, тоді вона силоміць обирає нас», – казав Василь Стус і все, що трапилось із ним у житті, сприймав як дар, що дає йому можливість бути щирим, бути собою. Проте від більшості людей можна почути: «Чому це сталося саме зі мною?» **Як потрібно сприймати усі перипетії долі, щоб зберегти свою гідність?**

2. Наше життя стає дедалі стрімкішим і розмаїтішим. Деякі люди з різних міркувань залишають свою країну й виїжджають за кордон. Ставлення до еміграції в нашому суспільстві не є однозначним. Хтось вважає її зрадою, а хтось – виправданим кроком. **Викладіть Ваш погляд на цю проблему.**

3. Людина довела, що за допомогою різних винаходів може мати величезну силу. Але ця сила здатна призвести до самознищення, якщо не зможе вповні панувати над винаходами і збагнути роль діяльності самої людини як частини природи. **Висловіть Ваш погляд на цю проблему.**